

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ**

**ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук Кузик А.Д. – головний редактор

канд. техн. наук Ренкас А.Г.

канд. техн. наук Меньшикова О.В.

канд. хім. наук Мірус О.Л.

канд. техн. наук Горностаї О.Б.

канд. техн. наук Станіславчук О.В.

канд. мед. наук Телегіна Г.В.

Семенюк П.В.

Марич В.М.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різнографі**

Хлевной О.В.

Відповідальний за друк Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail:

ndr@ubgd.lviv.ua

Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Л.: ЛДУ БЖД, 2018. – 189 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Управління охороною праці та промисловою безпекою;
- II секція – Дієвість системи охорони праці на підприємствах України;
- III секція – Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих чинників;
- IV секція – Профілактика виробничого травматизму;
- V секція – Культура та психологія праці;
- VI секція – Гуманітарні аспекти підготовки сучасного фахівця.

© ЛДУ БЖД, 2018

Здано в набір 20.04.2018. Підписано до друку 23. 04. 2018. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 8,2. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 50 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

Небелок В.І., Яечник Р. В. ВПЛИВ РТУТТИ НАПРАЦІВНИКА В ПРОМИСЛОВОСТІ	110
Небелок В.І., Марич В.М. ВПЛИВ ВИРОБНИЧОГО ПИЛУ НА ОРГАНІЗМ ПРАЦІВНИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА СПРИЧИНЕНИХ НИМ ЗАХВОРЮВАНЬ	112
Олексичина М.О., Марич В.М. ШУМ ЯК ПРИЧИНА ВИРОБНИЧИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	114
Олексичина М.О., Яечник Р.В. ОТРУЄННЯ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ СВИНЦЕМ	116
Пекарська О.О., Телегіна Г.В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СИНДРОМУ ХРОНІЧНОЇ ВТОМИ ТА ЙОГО КОРЕКЦІЯ У ДИСКУРСІ ЕСТЕТИЧНОГО ВПЛИВУ МИСТЕЦТВА НА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ	118
Пилипець С.І., Яечник Р.В. ВПЛИВ ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ	120
Рожко Д.К., Яечник Р.В. МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ ЛІКАРЯ	123
Сасін Є.Г., Цимбал Б.М. ЗАПОБІГАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ ПАРАМЕДИКІВ	125
Тріль М.М., Яечник Р.В. ПИЛОВИЙ БРОНХІТ У ШАХТАРІВ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	126
Чернявка В., Трусевич О.М. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ВИЩА МАТЕМАТИКА	128

Секція 5

КУЛЬТУРА ТА ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

Алонзова А. О., Фірман Л. Ю. ВИМОГИ ДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ФЕСТИВАЛІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТУРИСТІВ м. УЖГОРОДА	130
Бардакова В.В., Самойленко Т.В., Євтушенко Н.С. ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ У ПЕРСОНАЛУ РОБОЧИХ ПРОФЕСІЙ	132
Божко Ю. М., Дашковська А. В., Бардін О. І. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В ОФІСНИХ ЦЕНТРАХ ТУРИСТИЧНИХ АГЕНЦІЙ	134
Брездень М. Р., Калітинська Ю. В., Тимошук С. В. БЕЗПЕКА ПІД ЧАС ПОХОДІВ У ГОРИ	137
Добровінська М.В., Гунченко О.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ, ЯК ПРИЧИНА ТРУДОВОЇ ДИСФУНКЦІЇ ТА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ	140

УДК 331.44

**ВПЛИВ ВИРОБНИЧОГО ПИЛУ НА ОРГАНІЗМ ПРАЦІВНИКА ТА
ПРОФІЛАКТИКА СПРИЧИНЕНИХ НИМ ЗАХВОРЮВАНЬ***Небелюк В.І.**Марич В.М.***Львівський державний університет безпеки життєдіяльності**

Виробничий пил – це сукупність дрібних твердих частинок різної форми і розміру, які утворюються в процесі виробництва і перебувають у завислому стані в повітрі робочої зони, осідають під дією власної ваги. Виробничий пил виникає внаслідок дроблення порід та вугілля, розпилення пилоподібного палива і його згоряння, при переробці твердих речовин, транспортуванні і пересипанні матеріалів тощо. Частинки пилу здатні негативно впливати на організм працівників[1].

Класифікують виробничий пил за такими ознаками: походження і дисперсність. За походженням пил поділяють на[1]:

- органічний (рослинний, тваринний, полімерний),
- неорганічний (мінеральний, металевий)
- змішаний.

За розмірами частинки виробничого пилу поділяються на[1]:

- грубі (10-100 мкм),
- мікроскопічні (0,25-10 мкм),
- субмікроскопічні (менше 0,25 мкм).

Важливими властивостями пилу є його токсичність та розчинність. Токсичний і добре розчинний пил, такий як пил марганцю, свинцю, миш'яку, швидко проникає в організм і викликає гострі отруєння. Нерозчинний пил призводить лише до місцевого механічного пошкодження тканини легень. Розчинність нетоксичного пилу, навпаки, сприятлива, бо в розчиненому стані речовина легко виводиться з організму працівника без наслідків.

Швидкість осідання пилу також має велике значення і залежить від форми і пористості частинок. Округлі щільні частинки осідають швидше, що зменшує час їх впливу на організм людини. Щільні, великі частинки з гострими гранями більше травмують слизову оболонку дихальних шляхів ніж частинки з гладкою поверхнею. Легкі пористі частинки також небезпечні, бо довше осідають, добре адсорбують токсичні пари і гази, а також мікроорганізми та продукти їх життєдіяльності, через що набувають токсичних, алергенних та інфекційних властивостей.

Виробничий пил, концентрація якого в повітрі робочої зони перевищує гранично допустиму, може викликати розвиток різних професійних захворювань[3]:

- захворювання шкіри і слизових оболонок (гнійничкові захворювання шкіри, дерматити, кон'юнктивіти),

- неспецифічні захворювання органів дихання (риніти, фарингіти, пилові бронхіти, пневмонії),
- алергічні захворювання (алергічні дерматити, екземи, астматичні бронхіти, бронхіальна астма),
- професійні отруєння (від впливу токсичною пилу),
- онкологічні захворювання (від впливу канцерогенного пилу сажі, азбесту),
- пневмоконіози (від впливу фіброгенного пилу).

Пневмоконіози займають перше місце серед профпатології у всьому світі.

Для запобігання виникненню професійних захворювань, що спричинені виробничим пилом, необхідно вживати заходів та проводити профілактику.

Технологічні заходи запобігання захворюванням мають бути спрямовані на попередження утворення пилу на робочих місцях шляхом вдосконалення технологічних процесів, тобто: впровадження безвідходних технологій та технологій замкнутого циклу, механізацію та автоматизацію виробничих процесів, впровадження дистанційного управління трудовим процесом, заміна сухих процесів мокрими, заміна порошкових продуктів брикетами, гранулами або пастами[4].

Санітарно-технічні заходи спрямовуються на забезпечення герметизації обладнання, під час роботи якого виділяється пил, встановлення потужної вентиляційної системи, проведення пневматичного прибирання в приміщеннях.

Робітники, які працюють в приміщеннях, де вміст виробничого пилу перевищує ГДК, повинні користуватись засобами індивідуального захисту: протипилові респіратори, захисні окуляри, протипилові костюми.

Література:

1. І.М.Трахтенберг, М.М. Коршун, О.В. Чебанова. Гігієна праці та виробнича санітарія. Посібник призначений для спеціалістів з охорони праці, викладачам, а також тим хто опановує таку професію. Київ 1997р. С. 462.
2. ГУ Держпраці в Дніпропетровській області. Виробничий пил, його дія на організм. [Електронний ресурс] – Доступний з <http://oppb.com.ua/content/vyrobnychyuy-pyl-yogo-diya-na-organizm>.
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М.П. Гандзюка. – К.: Каравела, 2011. С. 384.